

KADERNOTA 2018

Maasgouw, juni 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
- Leeswijzer	3
2. Kaders op hoofdlijnen	4
3. Financiële positie	6
3.1 Structurele begrotingsruimte	6
3.2 Incidentele begrotingsruimte	7
4. Strategische thema's 2018	9
4.1 Strategische visie 2025	9
4.2 Uitstekend woon- en leefklimaat	10
4.3 Sterke sociale structuur	13
4.4 Vitale regionale economie	16
4.5 Dynamisch vrijetijdsgebied	20
4.6 Bestuur & Organisatie	21
Bijlage I Opbrengst themabijeenkomst Kadernota 2018	25
Bijlage II Financieel overzicht geïnventariseerde claims Kadernota 2018	28

1. Inleiding

De Kadernota is het eerste document uit de jaarlijkse planning & control-cyclus.

De P&C-cyclus voor 2018 loopt over 3 kalenderjaren:

- Kadernota 2018 juli 2017
- Programmabegroting 2018 november 2017
- 1^e Prorap 2018 juli 2018
- 2^e Prorap 2018 oktober 2018
- Programmarekening 2018 juni/juli 2019

De functie van de Kadernota is tweeledig:

- Koers bepalen voor 2018: door kaders te stellen wordt de raad in de gelegenheid gesteld om ‘aan de knoppen te draaien’. Er worden thema’s en richtingen benoemd. De kaderstelling wordt vervolgens gebruikt als opmaat voor uitwerking in de Programmabegroting 2018 (in november 2017) waar een integrale afweging plaatsvindt.
- Op hoofdlijnen informeren over actuele ontwikkelingen

De Kadernota is vormvrij, waarmee wordt bedoeld dat we op geen enkele manier zijn gebonden aan inrichtingseisen of voorschriften van het ‘product’ Kadernota. Als we terugkijken, zien we ook terug dat bij de Kadernota van afgelopen jaren telkens een ander accent centraal heeft gestaan.

Op 11 mei 2017 heeft een themasessie over de Kadernota 2018 plaatsgevonden met als doel om actuele informatie te delen en vervolgens samen een ‘gedragen’ koers te bepalen voor 2018. In de onderlegger voor deze themabijeenkomsten kwamen de volgende punten aan bod:

- financiële positie
- opgaves 2018
- inventarisatie van actuele (financiële) ontwikkelingen en risico’s

De beschrijvingen uit de onderlegger van 11 mei komen grotendeels terug in deze Kadernota 2018.

De input van de themabijeenkomst is als bijlage bijgevoegd en meegenomen bij de verdere uitwerking in deze Kadernota 2018 en de nog op te stellen begroting.

Daarnaast heeft voor wat betreft de financiële positie actualisatie plaatsgevonden.

Leeswijzer

De Kadernota 2018 is als volgt opgebouwd.

Na de inleiding worden in hoofdstuk 2 worden de kaders op hoofdlijnen toegelicht.

In hoofdstuk 3 wordt de huidige financiële positie toegelicht.

In hoofdstuk 4 worden de strategische opgaves voor 2018 nader uitgediept.

Tenslotte zijn er twee bijlages opgenomen:

- Bijlage I bevat de opbrengsten van de thema-avond Kadernota 2018 op 11 mei 2017
- Bijlage II is een financieel overzicht van de geïnventariseerde claims voor de Kadernota 2018

2. Kaders op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk zijn de kaders geformuleerd.

Deze gelden als uitgangspunt bij verdere uitwerking van de begroting 2018.

KADER 1: Opbouw programmabegroting

De Planning & Control-documenten (waaronder de Programmabegroting) worden opgebouwd op basis van de strategische thema's van de strategische visie 2025.

De Programmabegroting 2017 is opgebouwd op basis van de oorspronkelijke missie-visie uit 2007 en het Coalitieprogramma 2014-2018. In december 2016 is de strategische visie 2025 vastgesteld. In deze visie is een ordening aangebracht in de strategische thema's. Intentie is om de P&C-documenten zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de onderkende strategische thema's.

KADER 2: Uitwerking topics en overige items per strategisch thema in Programmabegroting 2018

De topics en overige items per strategisch thema maken deel uit van de Programmabegroting 2018.

Een nadere uitwerking van de topics en overige items per strategische thema is opgenomen in hoofdstuk 4. Op weg naar de begroting worden de PM-posten geconcretiseerd en eventuele verdere onderbouwing aangevuld.

KADER 3: Financieel gezonde en robuuste begroting

Door de Provincie Limburg zijn uitgangspunten geformuleerd om in aanmerking te komen voor repressief toezicht. Belangrijkste uitgangspunt is structureel en reëel evenwicht. In Maasgouw hanteren we een nog meer stringent kader: alle jaarschijven dienen structureel sluitend te zijn. Verder zijn een aantal financiële beleidsuitgangspunten van toepassing.

Van de Provincie Limburg is (uit hoofde van haar toezichtfunctie op de gemeentelijke financiën) de jaarlijkse brief ontvangen met daarin aandachtspunten voor de begroting 2018. Uiteraard dient de begroting te voldoen aan de administratieve voorschriften zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Daarnaast is de belangrijkste voorwaarde dat er sprake moet zijn van structureel en reëel evenwicht. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat de in de begroting opgenomen structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten.

Ter bepaling van structureel evenwicht dient de begroting 2018 en de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (2021) sluitend te zijn. Maasgouw hanteert (evenals voorgaande jaren) het stringentere uitgangspunt dat in *alle* jaarschijven sprake dient te zijn van structureel sluitende begroting.

Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat ramingen realistisch zijn. Dat betekent m.n. dat eventueel opgenomen bezuinigingsmaatregelen of taakstellingen op hardheid en haalbaarheid worden beoordeeld. Het is van belang om te concretiseren hoe taakstellingen worden ingevuld.

Overige financiële beleidsuitgangspunten die we hanteren bij opstellen van de begroting 2018 zijn:

- Voor de berekening van de rente over de reserves en het berekenen van de kapitaallasten van nieuwe investeringen hanteren we een rentepercentage van 0%.
- Er wordt géén indexering van kosten toegepast; alleen harde (contract)afspraken worden financieel vertaald.
- Algemene uitkering wordt verwerkt op basis van Meicirculaire 2017
- Voor loonontwikkeling houden we de nullijn aan. Kosten van periodieken, hogere werkgeverlasten en een nieuwe CAO-gemeentebestedingen worden in de begroting opgenomen. De huidige CAO is per 1 mei 2017 verlopen. Momenteel lopen de onderhandelingen om te komen tot een nieuwe CAO.

- We gaan uit van het inwoneraantal per 1-1-2017 (peildatum algemene uitkering). We stellen het inwoneraantal elk jaar op 1 januari bij.
- Voor het aantal woningen houden we een gemiddelde stijging van 10 per jaar aan. Dit is een prudente aanname en wordt eventueel bijgesteld bij de vaststelling van de Woonvisie.
- Structurele exploitatietekorten worden niet opvangen met vermogen (reserves). Reserves worden ingezet om risico's op te vangen of als spaarmiddel voor te bereiken doelen;
- Voor de decentralisaties vormen de rijksmiddelen die ontvangen worden in principe het uitgavenplafond bij de (nieuwe) taken die we sinds 1 januari 2015 uitvoeren.
- Onderhoud wegen, riolering, gebouwen, bruggen/kunstwerken worden financieel vertaald o.b.v. onderliggende door de raad vastgestelde beheerplannen
- De stelpost 'Onvoorzien structureel' is € 25.000.
- Voor 'Onvoorzien incidenteel' is elk jaar een bedrag van € 25.000 opgenomen.
- Als startpunt van de begroting 2018 wordt de meerjarenraming vanuit de begroting 2017 gehanteerd. Deze meerjarenraming wordt vervolgens geactualiseerd op basis van de doorwerking van de 1e Prorap 2017 in meerjarenperspectief.

KADER 4: Lage lokale lastendruk

Uitgangspunt voor 2018 is maximaal toepassen van een inflatiecorrectie en behouden van onze toppositie van Limburgse gemeenten met het laagste belastingniveau.

Zowel in het Coalitieprogramma als het Collegeprogramma wordt ingezet op het behoud van een lage belastingdruk voor zowel inwoners als ondernemers. Eventuele belastingverhoging is wel gerechtvaardigd indien er sprake is van een verhoogd ambitieniveau.

3. Financiële positie

Bij de begroting kijken we telkens 4 jaar vooruit. Bij de begroting 2018 wordt dus de jaarschijf 2021 toegevoegd. In de basis is dit een kopie van de jaarschijf 2020, maar gedurende de tijd kunnen er financiële mutaties volgen die alleen van invloed zijn op de jaarschijf 2021 e.v. Een voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van de algemene uitkering. Deze kan per jaar behoorlijk afwijken.

3.1 Structurele begrotingsruimte

Na actualisatie op basis van besluitvorming door de raad op 1 juni 2017 ziet de structurele begrotingsruimte er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Onvoorzien structureel	432	642	782	782
Totaal na juni-vergadering	432	642	782	782

Verder ligt in de julivergadering o.a. de 1^e Prorap 2017 ter besluitvorming voor. Hierin worden een aantal bijstellingen met structurele financiële doorwerking voorgesteld. Ook de financiële vertaling van de Meicirculaire 2017 is inmiddels bekend.

Bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
1 ^e Prorap 2017 (excl. algemene uitkering)	-408	-352	-351	-351
Meicirculaire 2017 (excl. bijstellingen sociaal domein; deze zijn budgettair neutraal geraamd)	746	769	721	642
Totaal juli-vergadering	338	417	370	291

De structurele financiële positie die geldt als vertrekpunt voor de op te stellen begroting, ziet er dan als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Onvoorzien structureel finale stand	770	1.059	1.152	1.074

De gevraagde middelen voor invulling van de strategische thema's in 2018 zijn in bijlage II weergegeven. De structureel benodigde middelen bedragen lopen in de range van € 702.000 tot € 1.038.000 per jaar.

In de financiële beeldvorming dient ook meegenomen te worden dat een aantal posten nog PM staan, die op weg naar de begroting nog financieel ingekleurd moeten worden.

De meerjarige financiële positie is in de komende periode nog aan verandering onderhevig.

Voorafgaand aan behandeling van de begroting is de Septembercirculaire 2017 beschikbaar, waarin wederom bijstellingen van de algemene uitkering aan de orde zullen zijn.

Daarnaast dienen bij de forse positieve bijstelling naar aanleiding van de Meicirculaire 2017 de volgende kanttekeningen te worden geplaatst:

1. Samen "de trap op en samen trap af" betekent door te verwachten hogere rijksuitgaven in de komende jaren dat de gemeenten ook evenredig meer uitkeringen uit het gemeentefonds gaan ontvangen. De ervaring leert wel dat de ramingen voor met name de laatste twee begrotingsjaren bij volgende circulaires naar beneden bijgesteld wordt. Dit op basis van actualisatie van macro-economische ontwikkelingen.
2. In de programmabegroting 2018 zullen aan deze hogere inkomsten te relateren eventuele hogere uitgaven worden opgenomen. Zoals hogere personeelskosten zowel van de eigen organisatie als van de verbonden partijen.
3. Bezien moet worden of er geen direct aanwijsbare nieuwe of gewijzigde taken in de Meicirculaire genoemd worden waardoor anderzijds in de begroting extra uitgaven geraamd moeten worden.
4. Mogelijk wordt de bekostigingssystematiek van het gemeentefonds per 2020 herzien. Dit kan een grote impact hebben op de hoogte van de algemene uitkering.

Conclusie structureel perspectief

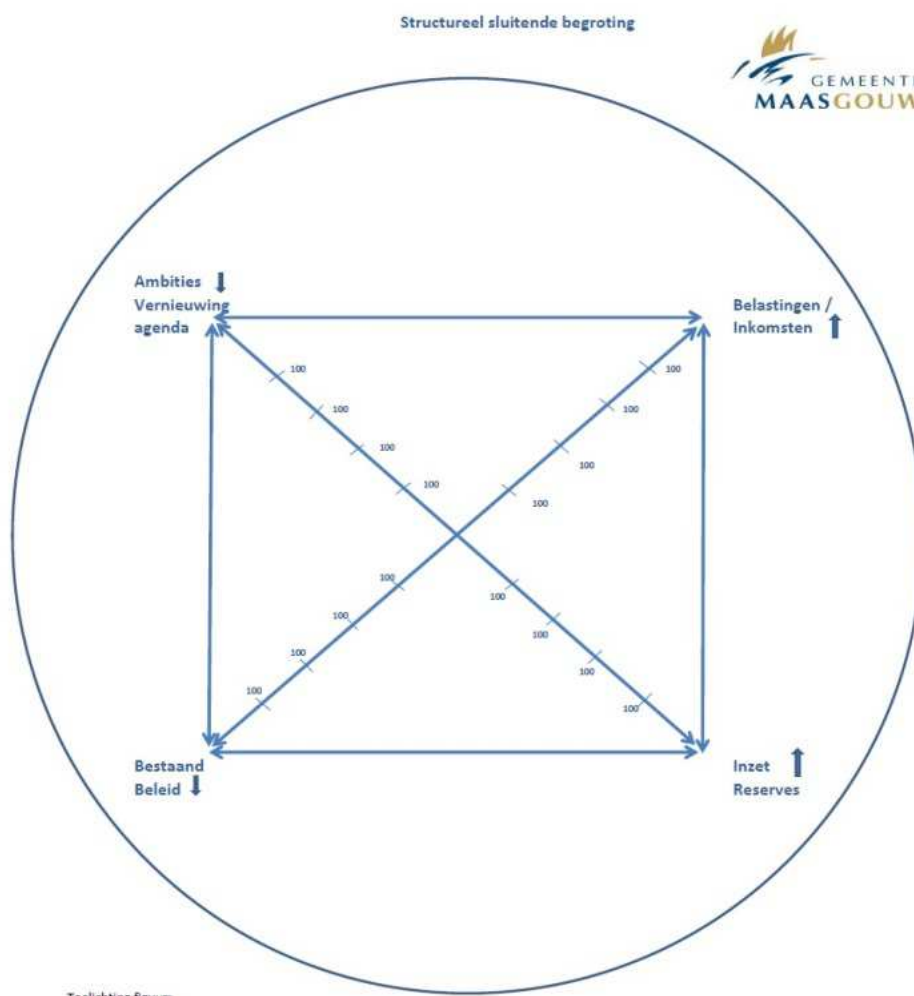
O.b.v. de huidige meerjarenraming loopt de structurele begrotingsruimte op van € 770.000 naar € 1.074.000. De structurele claim op middelen zit in een grote range. Deze bedraagt tenminste € 702.000, maar kan in een worst casescenario oplopen tot € 1,04 mln (exclusief PM-posten die de claim nog verder kunnen ophogen). Er zijn echter ook structurele dekkingsmiddelen beschikbaar, die in het overzicht op bijlage II niet tot uitdrukking komen.

Overwogen kan worden om de meerkosten van Westrom (-€ 357.000) en eventuele kosten MER SD (in de range van -€ 166.000 tot -€ 328.000) af te dekken uit het budget Sociaal Domein.

Het worstcase tekort kan dan worden teruggebracht van € 1,04 mln naar ca. € 353.000 exclusief PM).

De huidige structurele begrotingsruimte is daarvoor toereikend.

Daarnaast bestaat nog de mogelijkheid om via belastingverhoging of inzet reserves (tbv extra afschrijving) begrotingsruimte te genereren zoals in de volgende figuur wordt geïllustreerd.

3.2 Incidentele begrotingsruimte

De incidentele vrij aanwendbare begrotingsruimte ziet er volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Vrij aanwendbare reserves
- Algemene reserve per 31-12-2016	9.130
- Essentreserve per 31-12-2016	24.503
- Rekeningresultaat 2016 (na saldobestemming)	1.519
Totaal	35.152

Conclusie incidenteel perspectief

De incidentele claims zijn becijferd op ca. € 300.000 (exclusief PM). Deze claims kunnen ruimschoots worden afgedekt uit de beschikbare incidentele ruimte.

4. Strategische thema's 2018

4.1 Strategische visie 2025

Op 15 december 2016 is door de gemeenteraad de Strategische visie 2025 vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de visie fungeert als referentiepunt en leidraad bij het opstellen van documenten in de planning- en controlcyclus zoals de Kadernota.

De aangedragen items voor de Kadernota 2018 zijn dan ook geclusterd volgens de onderkende thema's in de recent vastgestelde strategische visie 2025.

De huidige indeling van de programmabegroting is gebaseerd op de eerdere missie-visie en het Coalitieprogramma 2014-2018. De zomermaanden van 2017 willen we gebruiken om te zien in hoeverre dat de huidige programmastructuur nog passend is in relatie tot de in december 2016 vastgestelde strategische visie 2025. Gewijzigde beleidsspeerpunten dienen immers een vertaling te krijgen in een P&C-structuur die daar logisch op aansluit. Een eventueel aangepaste programmastructuur maakt deel uit van de Programmabegroting 2018.

In de Strategische visie zijn langetermijndoelen geformuleerd binnen de ambities:

- "Uitstekend woon- en leefklimaat"
- "Sterke sociale structuur"
- "Vitale regionale economie"
- "Dynamisch Vrijtijdsgedebied"
- "Bestuur & Organisatie" (algemeen thema)

In het verlengde daarvan geeft bijlage C van de visie een opsomming van speerpunten voor de korte termijn. Aan alle speerpunten wordt op dit moment door de gemeente gewerkt. Alleen als in 2018 extra inspanningen (in financiële of personele zin) nodig zijn om invulling te geven aan deze speerpunten wordt dat in de betreffende hoofdstukken van deze Kadernota vermeld.

Uitwerking motto "Samen maken we Maasgouw!"

In de Strategische visie wordt geconstateerd dat de gemeente voor een succesvolle aanpak van opgaven afhankelijk is van samenwerking met andere partijen in de samenleving. Vanuit het motto "Samen maken we Maasgouw!" wordt gewerkt aan het verder verbeteren van de samenwerking met burgers, ondernemers en professionals. Daarnaast is het nodig om samen te werken met bestuurlijke partners, zoals andere gemeenten, om onze positie als zelfstandig bestuur te behouden. In dat verband wordt in de Strategische visie gepleit voor een doordachte systematiek van sturing en verantwoording van verbonden partijen. Bovendien maakt de dynamiek van maatschappelijke ontwikkelingen het nodig om constant te zoeken naar nieuwe en betere mogelijkheden voor samenwerking bij de aanpak van gemeentelijke opgaven. Dat vraagt om een strategie voor bestuurlijke samenwerking.

Door het college is opdracht gegeven om te verkennen hoe een gemeentelijke strategie voor bestuurlijke samenwerking gestalte kan krijgen. Die verkenning heeft twee dimensies.

In de eerste plaats wordt verkend hoe de sturing en controle van bestaande samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) kan worden verbeterd. Daarbij wordt bekeken of en hoe de positie van het gemeentebestuur van Maasgouw binnen samenwerkingsverbanden versterkt kan worden. Deze verkenning vertoont ook samenhang met het traject "Grip op samenwerking" dat door de gemeenteraden in Midden-Limburg is ingezet.

In de tweede plaats wordt verkend voor welke gemeentelijke opgaven nieuwe (of betere) vormen van bestuurlijke samenwerking mogelijk zijn. De ambities in de strategische visie gelden daarbij als leidraad. Die verkenningen richten zich primair op het ruimtelijk en economisch domein omdat vooral binnen deze domeinen op dit moment wordt nagedacht over vernieuwing van de samenwerking. Binnen het ruimtelijk domein (woon- en leefklimaat) wordt bijvoorbeeld gekeken naar nieuwe mogelijkheden om gezamenlijke opgaven op het gebied van de Omgevingswet, wonen of hoogwater op te pakken. Binnen het economisch domein wordt gekeken naar de mogelijkheden om gezamenlijk uitvoering te geven aan de opgaven die worden vastgelegd in de regionale economische investeringsagenda.

De resultaten van de verkenningen worden in de loop van 2017 aan het college en de gemeenteraad voorgelegd. Op grond daarvan kan een strategie voor samenwerking worden geformuleerd en kan concreet worden gemaakt welke inspanningen in 2018 en volgende jaren nodig zijn om uitvoering te geven aan deze strategie.

4.2 Uitstekend woon- en leefklimaat

Belangrijkste topics

Accommodaties Wessem

range € 28.000 + PM tot € 181.000 + PM structureel

In de begroting 2016 is een bedrag opgenomen van € 275.000 voor een verbouwing van de harmoniezaal in Wessem.

Bij de uitwerking van deze plannen bleek dat de kosten voor de geplande verbouwing fors hoger zullen uitvallen. Daarnaast kampt Tafeltennisvereniging Westa met huisvestingproblemen op de locatie zwembad Wisheim.

Pogingen om deze op te lossen in samenspraak met een particulier initiatief (Anytime fitness) strandde in de loop van 2016. Op dit moment is meerjarig € 25.000 opgenomen voor de huisvesting van Westa.

Momenteel onderzoekt het college in opdracht van de raad alternatieve huisvestingoplossingen voor gebruikers van de harmoniezaal en Westa. Dit onderzoek bekijkt de huisvestingproblematieken in samenhang met de sportzaal de Tump en jeugdhuis de Sprong in Wessem. Inmiddels zijn diverse oplossingen op QuickScan niveau onderzocht, waarvan de gezamenlijke investering oploopt van € 1,0 tot € 5,2 mln. De scenario's zijn voorgelegd in een themasessie van de raad op 10 april waarbij richtinggevend gevraagd werd welke oplossingsrichtingen de voorkeur hebben.

De benodigde extra kapitaallasten zijn geraamd in een bandbreedte van € 27.600 tot € 181.000 afhankelijk van de oplossingskeuze. Voor de overige exploitatielasten volgt een nader onderzoek.

Motie leefbare kernen

€ 30.000 incidenteel 3 jaar

Dit voorjaar is, in vervolg op onze deelname aan de Entente Florale, begonnen met het stimuleren van burgerparticipatie in het groen in de kernen Wessem en Thorn. Het is nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken uit dit proces tot dusver maar, hoewel de aanpak in beide kernen anders is, zijn de reacties in zowel Thorn als Wessem vooralsnog positief.

Voorgesteld wordt daarom om ook de komende jaren dit proces door te zetten. Dat zou kunnen op de navolgende wijze: 2018: Linne en Ohé & Laak. 2019: Heel, Panheel en Beegden, 2020 Maasbracht en Brachterbeek. Waar mogelijk zal samenwerking worden gezocht met het programma in het kader van het klimaatbestendig maken van onze kernen. De kosten worden indicatief begroot op € 30.000 per jaar. Nadat alle kernen aan bod zijn geweest vindt een evaluatie plaats en kan ook worden bepaald in hoeverre er noodzaak is om structurele middelen beschikbaar te stellen.

Overige items

Markt Wessem

Investering € 250.000; kapitaallasten € 8.300 structureel

Enige jaren geleden zijn de bomen op de Markt omgevormd tot vormbomen. Daardoor blijven ze beperkt van omvang en is een zeer karakteristiek plein ontstaan. Ondanks dat de benodigde doorwortelbare ruimte die deze bomen nodig hebben hierdoor veel kleiner is geworden, wordt de bestrating nog steeds opgedrukt door wortels van de bomen. Dit komt omdat er in het verleden onvoldoende rekening is gehouden met de ruimte die deze bomen ondergrond nodig hebben. Op dit moment is de kwaliteit van de bestrating daarom zeer matig. Voorgesteld wordt om de bestrating te herstellen en daarbij ook de doorwortelbare ruimte voor de bomen te vergroten.

De kosten worden geraamd op € 250.000. De bijbehorende kapitaallasten bedragen € 8.300.

Deze investering is niet opgenomen in het huidige (meerjaren-)investeringsprogramma (JIP/MIP).

Vervanging Kunstgras sportvelden

Investering € 275.000 (t/m 2021); kapitaallasten € 27.500 structureel

De gemeente Maasgouw heeft een twintigtal kunstgras tennisbanen en twee en een half kunstgras voetbalveld gelegen op diverse sportparken in de gemeente Maasgouw.

Op basis van de huidige kwaliteit en resultaten uit het onderzoek zijn door Kiwa ISA Sport adviezen voor het onderhoud opgesteld. De theoretische resterende levensduur van de toplaag is bepaald en een indicatief renovatieschema opgesteld.

Op termijn zullen de zandkunststof- en zandkunstgras tennisbanen en de kunstgras voetbalvelden moeten worden gerenoveerd. Een renovatie betreft de volledige vervanging van de toplaag waarbij de baansoort (bij tennis) gelijk blijft. Gerenoveerde tennisbanen en voetbalvelden moeten voldoen aan de reglementaire eisen van de KNLTB of KNVB. Daarnaast stelt NOC*NSF strenge eisen aan de toplaag en de directe daaronder liggende fundatie laag. Een renovatie moet daarom verplicht worden gekeurd om opnieuw een certificaat van goedkeuring te ontvangen en wedstrijden en toernooien te mogen spelen onder auspiciën van de KNLTB.

We hebben een kwaliteitsbeoordeling van 20 aanwezige kunstgras tennisbanen en 2½ kunstgras voetbalvelden laten uitvoeren op de diverse sportparken in de gemeente Maasgouw. Deze kwaliteitsbeoordeling is de basis van het renovatieschema. Op basis van de beschikbare gegevens over de constructieopbouw zijn indicatieve kostenramingen voor vervanging/renovatie van de bestaande toplagen opgesteld. Aanvullend zijn de indicatieve te verwachten kosten verwerkt voor herstel en vervanging van de aanwezige baanafrastering behorende bij de tennisbanen. Deze kwaliteitsbeoordeling geeft een duidelijk beeld over de levensduur en vervangingskosten zodat de kunstgrasvelden met ingang van 2018 zullen worden opgenomen in een meerjarenonderhoudsprogramma. De renovatiekosten zijn gebaseerd op een kunstgrasveld van een gelijkwaardige kwaliteit. In 2018 zijn de 5 zandkunststof banen van TC Helios aan renovatie toe. De renovatiekosten van deze 3 banen bedragen € 100.000. De renovaties in daaropvolgende jaren zijn opgenomen in onderstaande tabel en worden financieel doorvertaald in het meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

Vervangings-jaar	Veld	Investeringsbedrag
2018	TC Helios baan 1 tot en met 5	€ 105.000
2021	LTV Park E9 baan 1 tot en met 4	€ 85.000
2021	TV Wessem baan 1 tot en met 3	€ 85.000
2023	VV Linne veld 1 en 2 en tussenveld	€ 750.000
2026	TV Linne baan 1 tot en met 4	€ 120.000
2027	TV Stevensweert baan 1 tot en met 4	€ 120.000

Prijzen zijn incl. BTW excl. indexering.

Verbouwing cultureel centrum de Spil

Investering PM; kapitaallasten PM structureel

Er staat een verbouwing van cultureel centrum de Spil gepland.

Ramen en kozijn van het pand worden vervangen. Daarnaast vind een verbouwing plaats van de binnen- en buitenruimtes die momenteel verhuurd worden aan kinderdagopvang Dribbel. Na de verbouwing bieden deze ruimtes een nieuwe onderkomen voor de volwassenen bibliotheek, huiskamer plus/ dagbesteding en sociaal wijkteam. Tenslotte wordt de "OZO" ruimte in de Spil verbouwd ten behoeve van Vluchtelingenwerk. De benodigde projectmiddelen worden ter goedkeuring aan de raad voorgelegd.

De nieuwe ramen en kozijnen en de verbouwing van de "OZO" ruimte wordt uitgevoerd ten laste van reeds beschikbaar gestelde middelen.

Actualisatie bomenbeleid

€ 35.000 incidenteel

Regelmatig worden vragen gesteld over het al dan niet kappen van bomen in verband met het plaatsen van zonnepanelen. Hierin voorziet het vastgestelde bomenbeleid maar zeer ten dele. Bovendien moet het beleid en de bomenstructuurkaart geactualiseerd worden. Daarnaast is het wenselijk de huidige bomenstructuurkaart beter raadpleegbaar te maken voor inwoners. De geraamde kosten bedragen € 35.000.

Natuurwaarden- en natuurmaatregelenkaart

€ 30.000 incidenteel

Om mogelijke problemen tijdig te signaleren wordt het van steeds groter belang inzicht te hebben in het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in onze gemeente. Niet alleen het voorkomen van soorten. Ook is het belangrijk inzage te hebben in knelpunten voor beschermde soorten zodat daar bij eventuele beheersmaatregelen en wegreconstructies rekening mee kan worden gehouden en een actief soortenbeleid gevoerd kan worden. De geraamde kosten bedragen € 30.000.

Verordening hemelwater

PM incidenteel

In 2017 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om het afkoppelen van hemelwater op particulier terrein verder te stimuleren/ verplichten. De primaire verantwoordelijkheid voor het omgaan met hemelwater ligt volgens de Waterwet bij de perceeleigenaar. De uitvoering van deze wet ligt echter bij de gemeenten. Om lozing op het gemeentelijk stelsel daadwerkelijk te verbieden of voorwaarden te stellen aan berging op eigen terrein, dient de gemeente een hemelwaterverordening op te stellen (voor grootschalige nieuwbouw kan nu al gebruik worden gemaakt van maatwerkvoorschriften). De planning is dat de verordening per 1 januari 2018 in werking treedt. De verplichtingen en beperkingen vanuit de verordening brengen ook aanpassingen van vergunning- en handhavingprocessen met zich mee. De aard en omvang van deze wijzigingen zijn nu nog niet inzichtelijk. De verordening zal op termijn vervallen, de voorwaarden uit de verordening worden opgenomen in het omgevingsplan.

Klimaatbestendige stad/ klimaatadaptatie

PM incidenteel

Het klimaat is in ontwikkeling en dit vraagt een andere aanpak van het vakgebied water. In de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie is de afspraak gemaakt dat alle overheden klimaatbestendig en waterrobuust in 2020 onderdeel uit laten maken van beleid en handelen, volgens de drie stappen: weten - willen - werken. De ambitie is dat Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en water-robuust is ingericht. De ambities uit de Deltabeslissing worden de komende jaren gezamenlijk uitgevoerd binnen het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, dat voor het eerst op Prinsjesdag 2017 wordt gepresenteerd. Ruimtelijke adaptatie is bij uitstek een dossier dat de gezamenlijke inzet nodig heeft van overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de samenleving. De grondtoon van het plan is: “De opgave is urgent en complex. We gaan samen aan de slag en leren van elkaar. En dat vraagt om maatwerk op regionale en lokale schaal.” Als onderdeel van het deltaprogramma komt er tevens een stimuleringsprogramma.

De exacte gevolgen van de deltabeslissing en het deltaprogramma zijn nog onbekend. Het streven is de (meer)kosten van klimaatontwikkeling zoveel mogelijk te beperken door innovatie, integraal werken, samenwerken en een goede afstemming in de planvorming. Duidelijk is dat de omgevingsvisie en het omgevingsplan een belangrijk middel worden binnen dit traject. Daarnaast wordt het deltaprogramma zoveel mogelijk opgepakt binnen het samenwerkingsverband Limburgse Peelen en Waterpanel Noord.

Kosten: pm

4.3 Sterke sociale structuur

Belangrijkste topics

3 decentralisaties

Westrom € 357.000 structureel

3D's (wmo) € 0- € 2.300.000+ (voordeel) incidenteel / structureel

In 2016 zijn nieuwe taken en budgetten overgeheveld naar de gemeenten.

Na de transitie zijn we nu bezig om invulling te geven aan de transformatie-opgave.

Het is belangrijk om de komende tijd te kunnen transformeren. Hiervoor zijn het transformatieplan sociaal domein en het plan van aanpak jeugd, belangrijke instrumenten. Om te kunnen veranderen is ruimte nodig. Ook ruimte in financiële zin om te kunnen innoveren en experimenteren. Er is immers geen sprake van algemeen toepasbare oplossingen voor bepaalde ontwikkelingen. Het is belangrijk om voor de 3 decentralisaties financiële ruimte te creëren binnen het beschikbaar gestelde budget om verandering te kunnen bewerkstelligen.

Vanuit financieel perspectief is het uitgangspunt budgettaire neutraliteit voor de gezamenlijke taakvelden participatie, wmo en jeugdzorg. In de huidige meerjarenbegroting is er behoudens een extra bijdrage voor de WSW, budgetneutraliteit opgenomen voor de afzonderlijke taken. In de nieuwe (meerjaren-)begroting zal dit worden losgelaten en zullen voor de afzonderlijke taken een begroting worden opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de opgedane ervaring, gemaakte beleidskeuzes en ontwikkelingen van rijksbudgetten. Inmiddels is er 2 jaar ervaring opgedaan. Hieruit blijkt dat de voor de nieuwe WMO taak vooralsnog voldoende budgetten beschikbaar zijn, maar dat de budgetten voor jeugdzorg en participatie de komende jaren verder onder druk komen te staan. In de jaarrekening 2016 is er sprake van een overschot op de wmo van € 2,3 mln. Er zullen echter in de komende jaren ook nog extra diepte investeringen gedaan moeten worden in innovatieve pilots op gebied van algemene voorzieningen, arbeidsmarkt en jeugdzorg. Dit alles met als doel om de transformatie verder vorm te geven en de maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen.

Van de gedecentraliseerde taken laat het Participatiebudget (en dat men name het onderdeel WSW) een negatief beeld laten zien. Hieraan zal samen met de partners worden gewerkt om ervoor te zorgen dat dit tekort kleiner kan worden gemaakt. De huidige (concept)begroting van de Westrom laat een tekort zien dat voor het Maasgouws aandeel oploopt naar € 850.000 in 2021). In het verleden was in onze begroting een tekort van ca. € 125.000 budgettair vertaald. In de begroting 2017 is (anticiperend op de oplopende tekorten in de Westrombegroting een aanvullende structurele kostenpost van € 375.000 opgevoerd. Totaal is dus rekening gehouden met een tekort van € 497.000. Het voorziene tekort in de Westrom-begroting loopt echter op naar € 854.000 in 2021. We dienen daarom rekening te houden met een extra structurele bijdrage van € 357.000.

Daarnaast laten de rijksbudgetten jeugdzorg ook meerjarig een verdere daling zien en kunnen kosten voor jeugdzorg een grillig karakter vertonen. Om de kosten voor jeugdzorg beter beheersbaar te maken is er een regionaal plan opgesteld. Er zal fors worden ingezet op verandering en vernieuwing. Het vergt meerdere jaren om resultaten te behalen.

Om tot een sluitende integrale aanpak te komen stemmen we de werkzaamheden af met de maatschappelijke partners en zorgaanbieders die in de zorgketen actief zijn. Vanwege de (eind-) verantwoordelijkheid, financiële belangen en risico's dient we als gemeente inzicht te hebben in de zorgketen op basis van stuurinformatie. Voor de regievoering en businesscontrol is structurele formatieve inzet nodig. In 'Bestuur en organisatie' is dit onder de kop Organisatie ontwikkeling nader uitgewerkt.

Verdeelsleutel SC MER

range € 78.000 tot € 240.000 structureel

Bij overheveling van taken naar de MER Omgevingsdienst (OD) en MER Sociaal Domein (SD) heeft financiële inbreng tot dusver plaatsgevonden op basis van historische kosten danwel op basis van inwoneraantal. Bij overheveling van taken is afgesproken dat de verdeelsleutel voor kostentoerekening per gemeente op termijn wordt geëvalueerd en tot herziening kan leiden.

De deelnemende gemeenten in de GR MER moeten overeenstemming bereiken over de te hanteren toekomstige verdeelsleutel van kosten en ingangsdatum voor de MER SD en MER OD. De financiële consequenties leiden tot een aangepaste gemeentelijke bijdrage.

Voor wat betreft de kostenverdeelsleutel van de MER Omgevingsdienst is voor Maasgouw sprake van marginale verschuiving van kosten tussen de gemeenten onderling, ongeacht de keuze van verdeelsleutel. Ook over de ingangsdatum van 2018 bestaat consensus.

Voor de MER Sociaal Domein is er sprake van substantiële verschillen, al naar gelang de verdeelsleutel waarover overeenstemming wordt bereikt (inwoneraantal - activiteiten - historische kosten of combi). De extra structurele kosten lopen in de range van € 78.000 - € 240.000.

Uitvoeringskosten SC MER Sociaal Domein

**€ 108.000 structureel vanaf 2020
+ € 20.000 (voordeel) structureel vanaf 2018**

De uitvoeringskosten ad € 375.000 (Maasgouws aandeel € 108.000) hebben een structureel karakter. Het bedrijfsplan Sociaal Domein is in 2015 opgesteld en bevatte een financiële doorvertaling van 2016 t/m 2019. Tot dusver was (ten onrechte) het uitgangspunt gehanteerd dat er sprake was een implementatiebudget dat van € 975.000 in 2016 en 2017 werd afgebouwd naar € 375.000 in 2018 en 2019 en vanaf 2020 verder naar nul werd afgebouwd. Dit uitgangspunt is destijds ook budgettair vertaald.

Naast een afbouw van het implementatiebudget van € 975.000 naar € 375.000 vanaf 2018, was er in het bedrijfsplan Sociaal Domein ook nog sprake van een taakstelling op personele budgetten van € 71.300 vanaf 2018 (Maasgouws aandeel ca. € 20.000). Deze taakstelling was nog niet budgettair vertaald in de begroting van Maasgouw.

Overige items

Doorontwikkeling Gezondheidszorg GGD L-N

PM structureel

De Veiligheidsregio Limburg - Noord heeft een belangrijke en verbindende rol bij het voorkomen en bestrijden van onveiligheid en ongezondheid. Binnen het Kernprogramma Gezondheid vindt in 2018 een doorontwikkeling plaats van de publieke en jeugdgezondheidszorg op basis van de speerpunten:

- Flexibele jeugdgezondheidszorg verbinden met het sociale domein
- Vraaggericht adviseren en inlopen gezondheidsachterstanden bij de Publieke gezondheidszorg, met prioriteit bij:
 - o kwetsbare burgers
 - o ouderengezondheid
 - o realiseren Risk Factory (ervaringsgericht leren voor het onderwijs)

Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang 2020

PM structureel

De Midden-Limburgse gemeenten hebben besloten om per 1-1-2020 de taken voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang samen te gaan organiseren. Tot die tijd werken we voor deze taken samen met de centrumgemeente Venlo, die ook de rijksmiddelen voor deze taken voor de regio ontvangt. Per 1-1-2020 krijgt elke gemeente zelf de middelen voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang. Het is zaak om tijdig te starten met de voorbereiding op deze nieuwe taken, omdat het gaat om een relatief beperkte groep zeer kwetsbare cliënten en omvangrijke kosten (€ 21 miljoen op jaarbasis voor de regio Midden-Limburg).

Het organiseren van de taken Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang op de schaal van Midden-Limburg kan worden gezien als een vergelijkbaar project als de eerdere decentralisatie van de AWBZ naar de Wmo 2015. Er moet rekening worden gehouden met extra personele inzet vanuit Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet om deze decentralisatie vorm te geven.

JOGG

€ 15.000 incidenteel 3 jaar

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) loopt voorlopig (sinds 1 oktober 2015) tot 1 oktober 2018 en is voor 50% gefinancierd door de Provincie (fase 1). De subsidie van de Provincie stopt per 1 oktober 2018. Het terugdringen van overgewicht vergt een langere adem. De eerste jaren waarin een gemeente de JOGG-aanpak uitrolt staat in het teken van bouwen. Meenemen van organisaties en partners, bepalen van focus en doelen, werken aan commitment, uitvoering geven aan campagnes en gerichte activiteiten etc. Veranderingen in overgewicht percentages volgen over het algemeen pas na het derde jaar mits dezelfde energie blijft behouden.

In de tweede fase (jaar 4,5 en 6) ligt de focus op borging van de aanpak, het behalen van resultaten op gedrag en een toename van het aantal jongeren op gezond gewicht. Ook in de tweede fase kan de gemeente weer gebruik maken door ondersteuning door het landelijk bureau JOGG.

Om de borging JOGG te waarborgen wordt voorgesteld om per 1 oktober 2018 gedurende voorlopig 3 jaar extra krediet beschikbaar te stellen ad € 15.000 per jaar voor de continuering van JOGG.

Gezondheidszorg statushouders

PM structureel

De GGD Limburg Noord heeft aangegeven dat de gezondheidszorg aan statushouders niet meer mogelijk is binnen de financiële kaders. Enerzijds zijn er meer statushouders en anderzijds maken de statushouders in verhouding vaker gebruik van de gezondheidszorg. De GGD verzoekt om een ophoging van het budget.

De hoogte van het bedrag per gemeente - uitgangspunt is dat iedere gemeente de eigen aanvullende kosten draagt - is nog niet bekend.

4.4 Vitale regionale economie

Belangrijkste topics

Regionale economische ontwikkeling en samenwerking

€ 60.000 structureel

In de Strategische visie 2025 is de ambitie opgenomen om te werken aan een vitale regionale economie. Daarbij wordt gevraagd om een gemeente die regionaal denkt en opereert omdat gemeentegrenzen in het economisch domein van ondergeschikt belang zijn: ook werkgevers en werknemers denken en handelen grensoverschrijdend.

De gemeente Maasgouw participeert op dit moment in drie regionale samenwerkingsverbanden die actief zijn binnen het economisch domein: Samenwerking Midden-Limburg (SML), Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) en Keyport 2020. Binnen het subdomein van de vrijetijdseconomie (toerisme en recreatie) levert de gemeente ook een bijdrage aan het gebiedsbureau Ons WCL en de VVV-Midden-Limburg.

Economische investeringsagenda Midden-Limburg

Sinds 2016 loopt een traject dat moet leiden tot het opstellen van een strategische economische investeringsagenda voor de regio Midden-Limburg. Daarbij is een economisch profiel Midden-Limburg opgesteld dat zes economische opgaven formuleert: vitale werklocaties, optimalisatie arbeidsmarkt, innovatie en ondernemerschap, vrijetijdseconomie, mobiliteit en infrastructuur en verduurzaming. Alle regionale instanties die hiervoor zijn genoemd werken aan één of meer van deze opgaven. Dat betekent dat de keuze voor een nieuwe regionale economische strategie ook bepalend is voor de toekomst van deze regionale instanties.

Financiering regionale ruimtelijk-economische samenwerking

De afgelopen jaren heeft de gemeente Maasgouw jaarlijks € 1,50 per inwoner bijgedragen aan de proceskosten voor de regionale ruimtelijk-economische samenwerking. Sinds de start van SML in 2015 gaat jaarlijks € 0,60 cent per inwoner naar de SML-organisatie en € 0,90 cent per inwoner naar de Keyport-organisatie. Vanuit Keyport is aangegeven dat deze organisatie zich de komende jaren verder wil gaan toeleggen op 2 van de 6 regionale opgaven in het regionaal economisch profiel: namelijk "optimalisatie arbeidsmarkt" en "innovatie en ondernemerschap".

In het Routeplan 2016-2020 van Keyport staat beschreven welke activiteiten de Keyport-organisatie ontplooit (en verder wil gaan ontplooiën) om invullen te geven aan de bovengenoemde opgaven. Dit kan worden geïllustreerd met enkele passages uit het Routeplan:

- *"Om die reden zijn wij actief in tal van projecten die een bijdrage leveren aan het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Niet alleen richten de projecten zich op het verhogen van het aandeel van techniek in het lesprogramma, zij richten zich ook op het vroeg laten kennismaken van leerlingen met techniek. (...) Keyport ondersteunt projecten die als doel hebben om de instroom van jonge talenten te vergroten in die sectoren van de arbeidsmarkt waar zich op termijn tekorten voor gaan doen"*
- *Om innovatie te stimuleren verbindt Keyport 2020 partijen uit de verschillende sectoren. Daarna worden deze partijen verder begeleid van idee tot plan tot realisatie. Keyport 2020 ondersteunt dit proces en biedt waar mogelijk en noodzakelijk middelen. (...) Het ontsluiten van kennis- en onderzoeksfaciliteiten. (...) Het ontsluiten van inhoudelijke en financiële innovatieondersteuning.*
- *Om ondernemers en organisaties te helpen en te begeleiden in de start en de groei van hun activiteiten zijn we betrokken bij de opzet en uitvoering van diverse projecten. Hierin neemt Keyport 2020 diverse rollen in die nodig zijn om voortgang en groei te waarborgen. Hiernaast worden diverse instrumenten ingezet zoals; ontbijtsessies, versnellingstafels en masterclasses en worden kennisvouchers ontwikkeld om een blijvende stimulans te geven aan goed ondernemerschap.*

Van de activiteiten die zijn gericht op optimalisatie van de regionale arbeidsmarkt profiteren ook werkgevers in de gemeente en werknemers, werkzoekenden en leerlingen uit de gemeente Maasgouw. Ook aan de regionale activiteiten die zijn gericht op ondersteuning van innovatie en ondernemerschap kan worden deelgenomen door ondernemers uit de gemeente Maasgouw. Gelet op het feit dat veel van onze inwoners buiten de gemeentegrenzen werken of naar school gaan is het bereik/effect van deze regionale activiteiten groter dan dat van gemeentelijke activiteiten op deze werkvelden.

Om verder invulling te kunnen geven aan opgaven op het gebied van arbeidsmarkt, innovatie en ondernemerschap is naar inschatting van Keyport vanaf 2018 jaarlijks € 2,47 per inwoner nodig. De stijging ten opzichte van de bijdrage in 2017 is voor een belangrijk deel te verklaren door het ontbreken van provinciale middelen ten behoeve van projectuitvoering vanaf 2018. De bestuurlijke documenten die nodig zijn voor gemeentelijke besluitvorming (Meerjarenbegroting, Routeplan e.d.) worden na het zomerreces 2017 ter besluitvorming aan de gemeentebesturen voorgelegd.

Als de gemeenten akkoord gaan met het financieringsvoorstel van Keyport 2020 geeft dat een impuls voor twee de aanpak twee van de zes regionale economische opgaven. De investeringen die nodig zijn voor het aanpak van de overige vier regionale opgaven moeten nog worden geconcretiseerd. Daarbij is het vanuit oogpunt van de gemeente Maasgouw in het bijzonder van belang welke investeringsagenda wordt opgesteld voor de opgave "vitale werklocaties" en "vrijtijdseconomie" (gelet op de regionale opgaven voor verblijfstoerisme, dagtoerisme en marketing). De bestuurlijke discussie daarover moet in de komende maanden nog in regionaal verband gevoerd gaan worden, maar de verwachting bestaat dat belangrijke opgaven voor de gemeente Maasgouw (zoals de ontwikkeling van de Maasplassen en het herstructureringsproject Nautische Boulevard Wesseme) een prominente plek zullen krijgen op de regionale economische investeringsagenda.

Vanuit de gedachte dat in ieder geval een extra investeringsimpuls nodig is voor regionale economische opgaven en gelet op het feit dat de exacte hoogte van de benodigde investeringsimpuls nog niet bekend is wordt voorgesteld om vooralsnog uit te gaan van een bijdrage van € 4,00 per inwoner per jaar (€ 95.000 uitgaande van 23.774 inwoners per 1-1-2017) vanaf 2018 voor regionale ruimtelijk-economische ontwikkeling en samenwerking.

Dit bedrag wordt dan vooralsnog volgens de volgende verdeelsleutel opgebouwd:

- € 0,60 voor instandhouding van SML als platform regionale samenwerking
- € 2,47 voor de aanpak van regionale economische opgaven door Keyport 2020
- € 0,93* als restant voor eventuele overige bijdragen regionale samenwerking
(N.B. de hoogte van dit resterende bedrag van € 0,93 en is ontstaan door een afronding van het totaalbedrag op € 4,00 per inwoner. Daarmee ontstaat ruimte om -indien nodig- in 2018 een extra bijdrage te leveren aan regionale samenwerking.

In de meerjarenbegroting staat een structureel bedrag van € 1,50 voor regionale ruimtelijk-economische samenwerking (SML-Keyport). Als vanaf 2018 een bedrag van € 4,00 per inwoner wordt gehanteerd dan stijgt de jaarlijkse bijdrage met afgerond € 60.000.

Naar verwachting is in het najaar van 2017 meer bekend over de standpuntbepaling van de andere Midden-Limburgse gemeenten over de bedragen die worden gereserveerd voor regionale ruimtelijk- economische samenwerking in het algemeen (incl. SML) en voor Keyport 2020 in het bijzonder. Dat betekent dat bij de behandeling van de Programmabegroting 2018 meer duidelijkheid bestaat over de verdeelsleutel die gehanteerd kan worden. Op basis daarvan kan definitieve besluitvorming plaatsvinden over de bijdragen vanaf 2018 aan de regionale samenwerking.

Bij het bovenstaande passen enkele kanttekeningen

- ⇒ de financiering van Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) -die werkt aan de regionale opgaven voor werklocaties (bedrijventerreinen)- wordt in dit verband buiten beschouwing gelaten en wordt als apart onderwerp in deze Kadernota behandeld.
- ⇒ de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen aan Gebiedsbureau Ons WCL en VVV-Midden-Limburg -die werken aan regionale opgaven op het gebied van vrijetijdseconomie- worden voortgezet en blijven in dit verband buiten beschouwing.
- ⇒ over de financiering van de regionale uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) voor de thema's werklocaties, landbouw, vrijetijdseconomie, energie en wonen wordt in de loop van 2017 een aparte discussie gevoerd samen met de provincie Limburg

De samenwerkende gemeenten staan in de komende maanden voor de uitdaging om de regionale economische investeringsopgaven concreet in beeld te brengen en om tot besluitvorming te komen over de financiële bijdragen van iedere gemeente aan deze investeringsopgaven. Als trekker van het regionale werkveld Toerisme en Recreatie heeft de gemeente Maasgouw in maart 2017 het initiatief genomen om te komen tot een concretisering van de regionale investeringsopgaven voor vrijetijdseconomie.

Overige items

Kansenkaart herstructurering

PM incidenteel

Actualisatie onderbouwing van claim opgevoerd in kadernota 2017 (o.a. na niet doorgaan gebiedsontwikkeling Kruchterplas), t.b.v. behoud in 2018

- Nieuwe businesscase Nautische boulevard.

De inzet in 2016 was gericht op het verplaatsen van het bedrijf Van den Biggelaar naar de Kruchterplas. Eind 2016 is gebleken is dat deze verplaatsing om financiële redenen niet haalbaar bleek. Om de Nautische Boulevard te creëren is er nog steeds ruimte nodig voor nieuwe nautische bedrijvigheid. Daarvoor moet de bestaande bedrijvigheid 'verkleuren' naar een nautisch profiel of moet er letterlijk ruimte gecreëerd worden voor nautische bedrijven. De focus hiervoor ligt vanaf 2017 op het voorterrein, het gebied rond de entree vanuit Wessems en de parkeerplaats. Door de omliggende bedrijvigheid aldaar anders te positioneren en/of te verplaatsen, ontstaat er meer ruimte voor nautische bedrijvigheid, meer binding met het water en de mogelijkheid om de haven meer te verbinden met de kern Wessems. OML werkt in 2017 een businesscase hiervoor uit.

- Edelzand ca.

De locatie Edelzand is één van de weinige natte bedrijventerreinen in Maasgouw en Midden-Limburg. Deze locatie wordt nadrukkelijk als alternatief gezien voor bedrijven uit de Prins Mauritshaven die niet in het concept van de Nautische Boulevard passen. Deze locatie wordt meegenomen in een businesscase voor de Nautische Boulevard.

- CRH/steenfabriek Wessems

De locatie van CRH (Op den Dries Wessems) staat al een tijd leeg. Kleine delen van het terrein en gebouwen worden op dit moment verhuurd. De locatie maakt onderdeel uit van de zone Kanaal Wessems-Nederweert. Deze zone is in de structuurvisie en visie Herstructurering Natte Bedrijventerreinen Maasgouw benoemd als 'bouwgrondstoffenboulevard'. Het terrein is 4,2 ha groot en is een aantrekkelijke locatie aan de A2. Momenteel wordt onderzocht welke toekomst voor het terrein het meeste wenselijk en haalbaar is. Daarbij behoort zowel het herverkavelen van het bestaande terrein en hallen (voor mkb-bedrijven) als sloop en herontwikkeling tot de mogelijkheden. Gezien de ruimtelijke krapte en knelpunten die het bedrijfsleven in Maasgouw ervaart kan het wenselijk zijn om hierin als overheid te faciliteren of zelfs actief te participeren. Een businesscase wordt in samenwerking met OML in 2017 uitgewerkt. Daar moeten ook de financiële consequenties uit blijken.

Blue Ports Limburg

€ 10.000 structureel

Sinds 2011 werken de Limburgse havengemeentes samen. Dit heeft vervolgens in 2015 geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst Blueports Limburg. In deze overeenkomst is bepaald dat de gemeenten gaan onderzoek of zij intensiever kunnen samenwerken op het gebied van havenbeheer. In dit kader is Maasgouw bestuurlijk en ambtelijk trekker van het programma 'Peilen en inspecteren'. Samen met Roermond (dat trekker is van het overlappende programma 'meerjarig onderhoud') wordt momenteel een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van planmatig onderhoud in de Limburgse havens (incl. baggerwerkzaamheden). Daarnaast wordt samengewerkt op het gebied van promotie, monitoring en scheepsregistratiesystemen. Eind 2016 is in het bestuurlijk overleg bepaald deze samenwerking in 2017 en 2018 voort te zetten. Voor deze opgave wordt de jaarlijkse bijdrage nu geraamd op € 10.000.

Versterking kernwinkelgebieden

PM incidenteel

Om de winkelgebieden in Maasgouw toekomstbestendig te maken, heeft de gemeente in haar Structuurvisie 2030 keuzes gemaakt. Maasgouw streeft naar hoogwaardige en toekomstbestendige kernwinkelgebieden in Maasbracht en Heel. Uitgangspunt is dat ondernemers, pandeigenaren en gemeente samen moeten gaan inspelen op een dynamische consumentenbehoefte. Immers, de consument van vandaag schakelt continu tussen internetshoppen, 'funshoppen' (in recreatieve winkelgebieden met o.a. vernieuwende formules en horeca) en 'runshoppen' (in winkelgebieden die worden gekenmerkt door een mix van supermarktformules en grootschalige winkelketens in de sector 'in-en-om-het-huis'). Het doel voor elk kernwinkelgebied is te komen tot een samenwerking van betrokken actoren dat stuurt op een gedeelde visie en een gezamenlijk uitvoeringsplan. Denk hierbij aan de beoogde combinatie van supermarktaanbod, vernieuwende winkelconcepten en horeca in een compact en aantrekkelijk winkelgebied met een duidelijk profiel. In Maasbracht is naar aanleiding van het Streetwise traject (2016) door ondernemers een start gemaakt met de visievorming. Ook in Heel hebben ondernemers de ambitie uitgesproken om samen met de gemeenten te komen tot een toekomstbestendig winkelgebied. Kosten pm.

Arbeidsmarktoptimalisatie

PM incidenteel

Het functioneren van de arbeidsmarkt is bepalend voor de vitaliteit van de economie. Daarbij moeten in eerste instantie vraag naar en aanbod van arbeidskrachten op elkaar afgestemd worden. Ontgroening en uitstroom van ouderen zijn van invloed op het aantal arbeidskrachten dat beschikbaar is. Ook bestaat in de regio (Maasgouw is immers een pendelgemeente) een "mismatch" tussen de gevraagde en de geboden kwalificaties van arbeidskrachten. Gemeenten, werkgevers en onderwijsinstellingen proberen deze mismatch op de arbeidsmarkt gezamenlijk terug te dringen. Een tweede opgave is de match die moet worden gemaakt tussen werkgevers in Maasgouw en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Enerzijds door de competenties van mensen te ontwikkelen en anderzijds door ruimte voor deze doelgroep te creëren bij reguliere werkgevers.

In regionaal verband is Keyport 2020 één van de instanties die zich richt op arbeidsmarkt-optimalisatie. In de passage over "Regionale economische ontwikkeling en samenwerking" in deze Kadernota wordt aangegeven welke kosten (per inwoner) zijn gemoeid met het aanpakken van deze opgave door Keyport 2020. In aanvulling op de activiteiten door regionale instanties worden ook door de gemeenten activiteiten ontplooid die zich richten op arbeidsmarktoptimalisatie. Kosten acties op gemeentelijk niveau p.m.

Stimuleren innovatie en ondernemerschap en gemeentelijke activiteiten)

PM incidenteel (regionale

Het versterken van het ondernemersklimaat is een belangrijke opgave. Ondernemers die hier goed kunnen ondernemen, zullen eerder blijven en trekken andere ondernemers aan. Dat is weer goed voor de lokale economie en de werkgelegenheid. Om het ondernemerschap in de regio te verbeteren, werkt de gemeente samen met ondernemers, andere overheden en onderwijsinstellingen in de regionale "triple helix" structuur (Keyport 2020). Daarbij wordt een pakket aan organisatorische maatregelen aangeboden dat is gericht op het bevorderen van kennismaking en (keten)samenwerking tussen bedrijven en instellingen. Ook wordt kennisontwikkeling, innovatie en onderzoek gestimuleerd. In de passage over "Regionale economische ontwikkeling en samenwerking" in deze Kadernota wordt aangegeven welke kosten (per inwoner) zijn gemoeid met het aanpakken van deze opgave door Keyport 2020.

In aanvullingen op de activiteiten door Keyport 2020 kan de gemeente Maasgouw een stevig lokaal en regionaal ondernemersnetwerk stimuleren. Een netwerk van ondernemers dat elkaar weet te vinden en te inspireren en waar wenselijk samenwerking kunnen oppakken. In 2016 en 2017 is een beweging geïnitieerd, voor en door ondernemers en gefaciliteerd door de gemeente, dat moet gaan leiden tot een stevigere ondernemerscommunity op niveau van Maasgouw. Kosten acties op gemeentelijk niveau PM.

4.5 Dynamisch vrijetijdsgebied

Belangrijkste topics

Vrije tijd en Programma Toerisme en Recreatie 2020

PM incidenteel

Vanuit de ambitie om uit te groeien tot een dynamisch vrijetijdsgebied -zoals beschreven in de Strategische Visie 2025- is het gemeentelijk programma Toerisme en Recreatie 2020 opgesteld. Voor de uitvoering van dit programma is een budget van € 500.000 gereserveerd voor de periode 2017- 2018. Een deel van dat budget wordt ingezet voor de subsidiëring van private initiatieven die een bijdrage leveren aan de vitaliteit van de verblijfsrecreatie, meer belevenissen in de dagrecreatie of een betere branding en marketing van het gebied.

Binnen het programma TR 2020 wordt in 2018 doorgewerkt aan 3 programmalijnen:

- ⇒ Verblijfsrecreatie (met name aanpak bestaande en nieuwe vakantieparken)
- ⇒ Dagrecreatie (recreatieve infrastructuur en dagrecreatieve belevenissen)
- ⇒ Branding en marketing (branding als vrijetijdsgebied en toeristische marketing)

Gelet op het substantiële budget dat in 2017 en 2018 voor het programma TR 2020 beschikbaar is, worden voor dit werkveld in 2018 geen extra investeringen nodig geacht. Dat kan mogelijk veranderen door nieuwe ontwikkelingen binnen de programmalijnen of als de subsidieregeling "Stimulering TR" een groot succes blijkt te zijn waardoor het subsidieplafond van deze regeling in 2018 wordt bereikt. In dat geval kunnen college en raad overwegen of het wenselijk is om het (programma)budget voor toerisme en recreatie te verhogen.

Overige items

Rivierpark Maasvallei Fase 2

€ 10.000 structureel

Het Rivierpark Maasvallei (RPMV)-project waar Maasgouw partner in is en dat eindigt op 31 december 2017, kan worden beschouwd als een onderdeel van een tweetrapsraket: eerst uitrol RPMV-identiteit aan Nederlandse zijde (fase 1 t/m 2017) en vervolgens koppeling met aanwezige RPMV-samenwerking aan Belgische zijde, om samen verder te bouwen aan een internationaal landschapspark en een toeristische trekpleister van formaat (fase 2 vanaf 2017). Eind 2015 hebben Nederlandse en Belgische partners een intentieovereenkomst getekend om deze grensoverschrijdende vervolgstap uit te werken. Deze intentie is uitgewerkt in een 'Uitvoeringsprogramma Rivierpark Maasvallei fase 2 2017-2021', een uitvoeringsprogramma voor 5 jaren (mei 2017-mei 2022), waarin het aspect 'grensoverschrijdende samenwerking' centraal staat. De strategische doelstelling is de grensoverschrijdende ontwikkeling van de Maasvallei tussen 'Maastricht/Lanaken' en 'Thorn/Kessenich' tot een ecologische hoofdweg in de Euregio en een toeristisch-economisch succesvol landschap. Het strategische doel is op tactisch niveau vertaald in doelen en projecten op gebied van natuur, cultuur en recreatie. De exploitatie van de veerponten in het gebied is onderdeel van het uitvoeringsprogramma. Hiervoor is jaarlijks een bijdrage van € 12.500 begroot. Voor de overige onderdelen in fase 2 zal jaarlijks circa € 10.000 moeten worden bij geraamd.

Leerke Ven

PM incidenteel

Binnen dit project ligt er een opgave om de parkeerproblematiek op te lossen. Momenteel worden er een aantal varianten onderzocht die oplossingen aanbieden. Medio 2017 zal de raad geraadpleegd worden hierover in een themasessie. Aan de verschillende varianten zijn kosten verbonden voor de gemeente. Hoe hoog deze zijn is nog niet aan te geven. Dit is in onderzoek en hangt ook af van de keuze van de raad.

4.6 Bestuur & Organisatie

Belangrijkste topics

Organisatie-ontwikkeling

€ 100.000 structureel te dekken uit sociaal domein

Maasgouw werkt op een groot aantal beleidsterreinen samen met omliggende gemeenten en maatschappelijke organisaties. Uitgangspunt hierbij is dat we als zelfstandige gemeente ons autonome beleid kunnen bepalen, dat de dienstverlening vanuit Maasgouw wordt gecontinueerd en dat het bestuur zichtbaar en nabij is. Uitvloeisel van deze ontwikkeling is dat een aantal uitvoeringstaken inmiddels zijn belegd bij met name verbonden partijen. Door samenwerking bereiken we verdere kwaliteitsverbetering en kostenreductie en is continuïteit voor de toekomst gewaarborgd. Dit heeft consequenties hoe we de werkzaamheden binnen onze eigen organisatie organiseren. Maasgouw blijft immers eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de taken en is voor realisatie van resultaten (deels) afhankelijk van deze verbonden partijen. In 2017 hebben we een aantal functies tijdelijk ingevuld om daarmee meer zicht te krijgen op de feitelijke uitwerking van de verandering. Het betreft de aansturing van de 3 decentralisaties en de controle op de uitvoering. De werkwijze willen we nu structureel gaan formaliseren. De kosten daarvan bedragen € 476.000. Gelijkzeitig is er sprake van overgang van personeel in het kader van overheveling van uitvoerende taken. Het aantal fte's binnen de moederorganisatie bedroeg eind 2012 170 fte en omvat in de nieuwe setting ongeveer 95 fte. Door deze kleinere omvang spelen we formatie vrij die we kunnen inzetten voor nieuwe functies. Ook kunnen we een aantal andere werkzaamheden herschikken. De besparing die hieruit voortvloeit bedraagt taakstellend € 376.000. De resterende financiële claim bedraagt derhalve per saldo € 100.000 structureel. Omdat een gedeelte van de kostenverhoging voortkomt uit de aansturing van de 3 decentralisaties stellen wij voor om ter dekking van deze kosten een beroep te doen op het vermoedelijk deels structurele overschot uit het programma sociaal domein (zie ook toelichting onder "sterke sociale structuur" topic 3 decentralisaties).

Informatiebeveiliging

€ 80.000 structureel

Onze gemeentelijke dienstverlening verloopt steeds meer digitaal. Waar we vroeger spraken over de verantwoordelijkheid over de bedrijfsmiddelen; mensen, middelen en financiën komt er in toenemende mate een nieuwe dimensie bij; verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige omgang met informatie. Het wordt in toenemende mate een kern van bedrijfsvoering. Een kern die meer dan de andere elementen onder het maatschappelijk vergrootglas ligt. Dit komt omdat een niet zorgvuldige omgang met informatie een gevoel van maatschappelijke onveiligheid geeft. Er is in de afgelopen tijd veel aandacht voor hacks, onveilige websites en datalekken bij gemeenten. Informatieveiligheid en in het verlengde hiervan privacy, zijn thema's die inmiddels doorlopend aandacht vragen. Informatieveiligheid gaat om beschikbaarheid, vertrouwelijkheid en integriteit. Samengevat: werkt het? Kan er niemand bij de informatie die daar niet bij mag? Zijn de gegevens juist en volledig? Privacy als het verlengstuk van informatiebeveiliging gaat over de zorgvuldige omgang met persoonlijke gegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van onze inwoners. Bij informatiebeveiliging en privacy wordt ten onrechte vooral gekeken naar de techniek en ICT. Begrijpelijk maar dit is maar een gedeelte van het proces. De veilige omgang met informatie heeft te maken met de organisatie, de werkprocessen, beschermingsmaatregelen en de controle op alle drie. Door snelle technologische ontwikkelingen en globalisering zijn nieuwe uitdagingen ontstaan voor de samenleving en economie (bedrijven en overheid). In private sfeer worden steeds meer gegevens gegenereerd en geopenbaard op internet. Denk daarbij aan slimme energiemeters en aan de social media.

De digitalisering van ons werk en dienstverlening zijn veelal positieve ontwikkelingen en zijn goed voor organisatie en burgers. Maar steeds vaker moeten we ons realiseren dat deze ontwikkelingen ook gepaard gaan met risico's.

De keuze die de gemeente kan maken is maar beperkt. De digitalisering is niet tegen te houden hooguit in de tijd te prioriteren. Zelfs al zou de gemeente niet (of gedeeltelijk) meegaan in deze ontwikkelingen, dan nog moet de gemeente handelen om te blijven voldoen aan de maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetten en strengere handhaving. Bescherming van (persoons)gegevens komt steeds meer onder druk te staan. In 2016 hebben we 23 meldingen ontvangen met betrekking tot beveiligingsincidenten of gevaren. Op dit moment reageren we daar adequaat op. De capaciteit die we hiervoor sinds 2016 (tijdelijk) vrijmaken wordt echter structureel. De capaciteit voor privacy is sinds de begroting 2017 inmiddels structureel gemaakt voor 0,5 fte. Dit is op dit moment voldoende omdat we veel voordeel kunnen halen uit de MER samenwerking. Plannen kunnen samen opgepakt en ontwikkeld worden. Echter de gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor de privacy van de gegevens en de uitvoering van de plannen op lokaal niveau. Een identieke aanpak ligt er nu voor informatiebeveiliging. Samen in MER verband beleidsmatig oppakken en ontwikkelen en lokaal invoeren en uitwerken van de plannen.

Daarvoor zullen structureel meer gelden benodigd zijn dan het huidig budget van € 20.000. Schatting op dit moment is € 100.000. Samen met de MER partners wordt een beleidsplan de komende maanden uitgewerkt en zullen de werkelijk benodigde middelen in beeld worden gebracht.

Social Media beleid

PM incidenteel

Het huidige medialandschap is volop in beweging. Oude en nieuwe media, traditionele en minder traditionele vormen, staan naast elkaar. Vooral de ontwikkelingen in de informatie- en communicatietechnologie zorgen voor een aardverschuiving in het medialandschap. Waar voorheen traditionele media zoals krant, televisie en radio een grote rol speelden in de nieuws- en informatieconsumptie, heeft het gebruik van internet en social media volledig veranderd. Als antwoord op deze ontwikkelingen in het medialandschap, is het nodig dat Maasgouw investeert in de inzet van social media. Maasgouw zet social media nu voornamelijk in voor het 'zenden'; het informeren over- en attenderen op relevant nieuws van de gemeente. Dit is belangrijk; mensen verwachten via social media op te hoogte gehouden te worden van relevant nieuws. Maar de kracht van social media ligt juist ook in het op een interactieve manier in contact komen met inwoners. Informeren via social media blijft belangrijk, maar ook moet meer de dialoog gezocht worden.

Om deze reden wordt een mediaplan ontwikkeld die we na het bestuurlijk zomerreces aan de Raad zullen voorleggen. In deze nota is uitgewerkt hoe de gemeente via verschillende media de dialoog aan kan gaan. We gaan de dialoog op social media aan door:

- als gemeente te laten zien waar we mee bezig zijn (een kijkje achter de schermen);
- initiatieven, successen en projecten uit de gemeenschap in de spotlights te zetten;
- inwoners te stimuleren mooie content te plaatsen die we vervolgens delen op onze accounts;
- inwoners mee te laten praten over concrete thema's en ze vragen/ideeën voor te leggen.

Wanneer er meer interactie op gang komt, brengt dit meer reacties en vragen met zich mee. Daarom zal de gemeente haar webcare moeten gaan organiseren. Webcare kan gezien worden als online dienstverlening via social media. Net als aan de telefoon, per mail of aan de balie gaat het bij webcare om het beantwoorden van vragen, het op verzoek verstrekken van informatie en het oplossen van klachten. Het is een extra instrument om de inwoner goed van dienst te kunnen zijn. Door de dialoog op social media te monitoren, krijgen we een goed beeld van wat er leeft in Maasgouw. De verzamelde data en goede analyses hiervan kunnen bijdragen aan het bepalen en/of bijstellen van een communicatiestrategie.

Om ervaring op te doen starten we met een pilot. Wanneer deze pilot gestart wordt naast de reguliere taken van team communicatie, zal er naar verwachting extra formatie benodigd zijn.

Ondersteuning bestuur

range €40.000 tot € 60.000 structureel

Het afgelopen jaar is de Expeditie Maasgouw uitgevoerd in onze gemeente. De expeditie is een ideale manier gebleken om op een laagdrempelige wijze de brug te slaan tussen bestuur en burgers. Eén van de succesfactoren was de ruimte die de raad in de begroting heeft gegeven de expeditie ambtelijk te ondersteunen. Hierdoor kon in de voorbereiding van het contact maar zeker in de terugkoppeling en de uitwerking naar de organisatie veel verbeterlagen gemaakt worden. De expeditie is inmiddels ten einde maar niet de bestuurlijke wens om de brug te blijven slaan tussen burger en gemeente waarbij ook de wens bestaat deze te faciliteren. Onze lokale gemeenschap verandert. De relatie gemeentebestuur en samenleving vraagt daarom om constante aandacht. Het lokale bestuur moet daarom zichtbaar en aanspreekbaar zijn. Van de expeditie hebben we geleerd dat dit niet vanzelf gaat. Het bestuur zal meer en meer ook daadwerkelijk het lokale contact moeten opzoeken. Daarom willen we meer inzetten op de representatieve en onderzoekende functie van het bestuur. In deze taak willen we bestuurders ondersteunen op een professioneel niveau. Deze nieuwe bestuursondersteunende taak moet dan niet alleen van voorbereidende aard zijn, maar vooral meerwaarde bieden in de interne en externe terugkoppeling.

Overige items

RUD

€ 16.000 structureel

De gemeenten binnen de regio Limburg Noord dienen uiterlijk 1 januari 2018 een Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD) op basis van een gemeenschappelijke regeling aan te gaan. Het doel is om met deze zogenaamde "netwerk-RUD" hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te bereiken de huidige RUD LN is vanaf januari 2013 vorm gegeven op basis van een bestuursovereenkomst. De vorming en inrichting van de RUD NL gebaseerd op een Gemeenschappelijke regeling brengt een verhoging van kosten met zich mee. In 2017 was de bijdrage ongeveer € 24.000. In 2018 zal deze bijdrage voor onze gemeente € 40.000 bedragen.

Beheer openbare Ruimte en Basisregistratie Grootchalige Topografie € 85.000 incidenteel

Beheer Openbare Ruimte (BOR) is een belangrijk taakveld van gemeenten en provincies. Om het beheer van de openbare ruimte optimaal te kunnen uitvoeren zijn technische applicaties in gebruik. Enerzijds BOR (beheer Openbare Ruimte) applicaties waarin o.a. kenmerken van de objecten, onderhoudstoestand en te nemen beheermaatregelen zijn opgenomen. Anderzijds Geo-applicaties, waarin op een centrale plek al het kaartmateriaal wordt beheerd.

Met de komst van de Basis Registratie Grootchalige Topografie (BGT) is het nodig dat er één landelijke berichtenstandaard ontwikkeld moest worden. Door deze standaardisering kan een gemeente leveranciersonafhankelijk werken omdat alle Geo- en BOR leveranciers op dezelfde manier met elkaar informatie uitwisselen. De BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) is 1 van de 13 registraties binnen het Stelsel van Basisregistraties. Doel van deze registraties is overheidsbreed informatie met elkaar te delen. Eenmalig inwinnen, meervoudig gebruiken is de slogan, met als achterliggende gedachte om kosten te besparen.

Om het beheer van de openbare ruimte (BOR), goed te kunnen borgen én om van de huidige kaart een voor BOR bruikbare kaart te maken, moet er veel detailinformatie toegevoegd worden.

De voordelen zijn:

1. Kwaliteitsverbetering van data
2. Afstemming van werkprocessen
3. Gegevens worden eenmalig ingewonnen en meervoudig gebruikt.

Voor dit traject is een incidenteel bedrag voorzien van € 85.000.

Digitale Structuur Omgevingswet (DSO)

PM incidenteel

In 2019 zal de Omgevingswet worden ingevoerd. In Maasgouw zitten we momenteel in een implementatietraject om samen te ontdekken op welke manier Maasgouw invulling gaat geven aan deze nieuwe wetgeving. Het gaat hierbij om bewustwording, inhoudelijke kennis en het tegen het licht houden van de verschillende werkprocessen. Tastbaar eindproduct moet in ieder geval een leidraad zijn waarin voor Maasgouw aangegeven staat hoe zij invulling geeft aan haar toekomstige Omgevingsplannen. Belangrijk onderdeel van de Omgevingswet is de zogenoemde DSO (Digitale Structuur Omgevingswet).

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is de digitale ondersteuning van de Omgevingswet. Het DSO is een geordend en verbonden geheel van afspraken, ICT-voorzieningen, gegevensverzamelingen, registraties en bronnen.

Met dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag informatie raadplegen die nodig is bij het gebruik van de Omgevingswet. Het systeem wordt zo opgezet dat alle informatie voor iedereen snel inzichtelijk is. Hiermee ondersteunt het DSO de hoofddoelstelling van de Omgevingswet: 'ruimte voor initiatieven en borgen van een goede en gezonde leefomgeving'.

Wat het DSO financieel voor Maasgouw betekent, valt nog moeilijk te zeggen. Dat zullen we moeten ontdekken in het implementatietraject. Door deskundigen wordt echter aangegeven dat de kosten in de tonnen kunnen lopen.

Vanwege het feit dat onze ICT in het MER-Servicecentrum ondergebracht zal worden, is afstemming in MER-verband over dit thema wenselijk.

Integraal Veiligheidsplan (IVP)

€ 18.000 incidenteel

In 2018 expireert het huidige IVP. Dit houdt in dat we nu al voorbereidingen moeten treffen voor het opstellen van het nieuwe IVP. De werkzaamheden voor het opstellen van het huidige IVP zijn destijds uitbesteed. Dit zal naar verwachting ook voor het komende IVP aan de orde zijn. Raming kosten: €18.000 (uitgaande van de in 2014 gemaakt kosten).

Privacy beleid

PM incidenteel

Per mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) van kracht. In 2017 is gestart met de gezamenlijke aanpak 'doorontwikkeling privacy beleid MER'. Gaandeweg de beleidsontwikkeling zal duidelijk worden welke kosten de uitvoering van de Avg met zich mee zal brengen. De kosten worden nu geschat op € 100.000. Daarnaast komen er nog kosten voor de functionaris. Dit wordt de komende maanden uitgewerkt.

Inmiddels is besloten om in samenwerking met de 3 MER gemeenten en het servicecentrum MER gemeenschappelijk een privacybeleid te formuleren. Om te kunnen voldoen aan de landelijke afspraken zullen een aantal investeringen noodzakelijk zijn. Medio 2017 zal het beleidsplan gereed zijn en kunnen (financiële) keuzes gemaakt worden en opgenomen worden in de begroting 2018.

Nedgraphics in de cloud

PM structureel

In het systeem van NedGraphics ontwerpen, beheren en publiceren we digitale tekeningen en kaarten. Deze kaarten worden voorzien van koppelingen aan andere gegevens binnen de organisatie. Onderzocht wordt of we dat kunnen verhuizen naar de zogenaamde "cloud". Middels de Cloud Services krijgt de gemeente via een beveiligde internetverbinding de beschikking over de applicaties, zonder zich over het beheer, de bijkomende infrastructuur en beveiliging te bekommeren. De (structurele) kosten zijn nog niet bekend.

Dienstverlening

PM incidenteel

De wereld van dienstverlening aan burgers en kanten verandert constant. Nieuwe ontwikkelingen bieden nieuwe mogelijkheden. De burger is op elk moment van de dag en op elke plek bereikbaar. Met een paar muisklikken hebben we alle vakantieaanbiedingen op een rijtje en met één extra klik hebben we een vakantie geboekt. Geldzaken regelen we digitaal, we krijgen vooraf bericht wanneer onze bestelling bezorgd wordt en zelfs het eten kunnen we laten bezorgen. In de wereld waarin de burger kan bepalen op welk moment hij wat willen hebben of doen zullen wij als lokale overheid hierop anticiperen. De wijze waarop wij aankijken tegen onze burgers als klant zullen we opnieuw tegen het licht houden. Dit betekent verder meegaan in de digitale wereld (waarbij wettelijke voorschriften wel de grenzen aangeven), maar ook dat we de burger en klant die nog niet digitaal te benaderen is, niet vergeten. We zullen het bestaande beleid ten aanzien van onze dienstverlening toetsen aan de moderne maatstaven. Inmiddels zijn we gestart dit beleid te vernieuwen en te actualiseren. Kern is de vraag welke dienstverlener wij willen en kunnen zijn. Maar ook: hoe benaderen we onze klant; en hoe zorgen wij dat onze dienstverleningsprincipes ook opgeld doen bij onze partners in de MER OD en SD. Dat alles vraagt een aanpassing in manier van werken, de inrichting van processen en de systemen.

Budgettransitie posten bedrijfsvoering

PM incidenteel

In het kader van de vorming van de MER bedrijfsvoering worden medio 2017 de budgetten bedrijfsvoering herverdeeld op basis van het aantal medewerkers. Zo wordt bijvoorbeeld opleidingsbudget herverdeeld over de moederorganisatie en de MER. Verrekening per ambtenaar is de meest logische verdeelsleutel. Echter pas medio 2018 kunnen we zien of deze meest logische verdeelsleutel ook de beste is.

E-facturen

PM incidenteel

In maart 2017 heeft de Committee for Standardisation (CEN) de standaard goedgekeurd waaraan e-factureren binnen de EU moet voldoen. Daarmee is nu het fundament vastgesteld waarmee eenduidige uitwisseling van e-facturen gerealiseerd wordt tussen leveranciers en overheden. Op termijn is de wens dat de standaard ook tussen bedrijven onderling gebruikt gaat worden. Door de standaard hoeft er geen discussie meer te zijn tussen overheden en leveranciers over hoe de factuur eruit moet zien. ICT-partners en beheerders van e-facturatienetwerken weten waar ze aan toe zijn en kunnen de groei van e-factureren verder stimuleren. Deze standaardisatie draagt bij aan de e-facturatie voordelen zoals gemak, minder fouten, goedkoper en uiteindelijk efficiencyvoordelen. Op dit moment wordt bekeken welke effecten deze nieuwe standaard heeft voor onze eigen e-facturatie. De nieuwe standaard zal aanpassingen vergen van onze eigen systemen.

Aanpassingen lopen via de GR MER bedrijfsvoering; eventuele kosten zullen worden doorberekend o.b.v. een begrotingswijziging.

Raads- en collegewedde

+€ 100.000 (voordeel) structureel

De wedde voor raads- en collegeleden is o.b.v. inwonersklasse gekoppeld aan het inwoneraantal. Het inwoneraantal is al meer dan 2 jaar onder de grens van 24.000 inwoners.

Op basis van de huidige bestuurlijke samenstelling bedraagt de besparing vanaf 2019 ca. € 100.000 structureel (college € 23.000 en raad € 77.000). De financiële consequenties worden in de begroting 2018 vertaald.

BIJLAGE I

Reacties fracties n.a.v. thema-avond Kadernota 2018 d.d. 11-5-2017

PvdA

Uitstekend woon-leefklimaat

- Accommodatie Wessem vooralsnog geen opmerkingen; ontwikkelingen afwachten (15/5 themabijeenkomst)

Sterke sociale structuur

- Overschot jaarrekening 2016 voornamelijk a.g.v. overschot sociaal domein (SD).
Posten SD moeten uitgevoerd kunnen worden vanuit primaire zorgplicht
- De nu als incidenteel aangemerkte projecten SD in toekomst mogelijk structureel vertalen indien succesvol (bv. Huiskamerproject).
(Structurele) innovatie uit overschot SD prioriteit
- Gezondheid statushouders must = 30's (onvermijdbaar, onuitstelbaar, onontkoombaar)
- Eigenlijk alle posten 3D's = 30's !

Vitale regionale economie

- Mag wat minder €'s kosten (nu € 4 p.i.)
- Meer verdieping en concreter maken
- PM posten duidelijker maken / eruit

Dynamisch vrijetijdsgebied

- -

Bestuur & Organisatie

- Representatie bestuur minder (dus minder dan de goedkoopste variant van 40k!)
- Social media niet doen
- Overige items beter uitwerken
- Privacy en informatiebeveiliging combineren en samenwerken

CDA

Algemeen

- Eventuele belastingverhoging bespreekbaar

Uitstekend woon-leefklimaat

- Accommodatie Wessem veel impact; forse investering voor één kern (mede i.r.t. andere kernen)

Sterke sociale structuur

- Verdeelsleutel SD zo laag mogelijk bijdrage proberen te bewerkstelligen; vasthouden aan huidige regime.

Vitale regionale economie

- Nodig

Dynamisch vrijetijdsgebied

- T&R bedrag opnemen als nodig (er is al een bedrag geraamd, maar als meer wordt voorzien opnemen)
- Prioriteren

Bestuur & Organisatie

- Komen steeds mensen bij; m.b.t. personeelsuitbreiding meer gezamenlijk optrekken en zoeken naar samenwerking om daarmee personeelsclaim te verlagen
- Kennis in huis houden; investeer in kwaliteit en goede eigen medewerkers (opleiding) en probeer zodoende om inzet externen te reduceren
- Onderbouwing bij personele uitbreidingen beter formuleren

Lokaal Belang

Algemeen

- Vooral gefocust op financiële tabel
- Vraagtekens bij 30's
- Samenwerking MER vertaalt zich niet terug in lagere kosten
- Collegelijn van dekking kan worden onderschreven
- Zijn er samenwerkingsverbanden overbodig / geen toegevoegde waarde waardoor besparing kan worden gerealiseerd in bijdrage? Analyse kosten en baten.
- Eventuele belastingverhoging koppelen aan ambitieniveau

Uitstekend woon-leefklimaat

- Kunstgrasvelden waarom destijds niet vervanging in JIP/MIP vertaald

Sterke sociale structuur

- Westrom tekort 375k; in stukken wordt ambitie gemist om het tekort terug te dringen. Westromtekort dekken via sociaal domein akkoord
- MER verdeelsleutel: staat die niet vast? Opdracht: zo weinig mogelijk bijdragen
- Uitvoeringskosten implementatie (totaal 375k; Maasgouws aandeel 108k): hoe kan het dat we die niet voorzien hadden? Hoe is omissie tot stand gekomen?

Vitale regionale economie

- -

Dynamisch vrijetijdsgebied

- -

Bestuur & Organisatie

- Informatiebeveiliging: samenwerken; kosten besparen door samen/regionaal te doen (T.v. Herten: 'bij politie 1 privacyfunctionaris voor 2.000 personen!'). In groter verband organiseren levert synergievoordelen op; beter onderbouwen. Zet tekst bij elkaar i.r.t. privacyfunctionaris, want heeft relatie met elkaar (integrale aanpak). Privacyfunctionaris: moeten we dat alleen doen of kan ook samen? Nemen risico's op datalekken ook af door de investeringen die we doen?
- Beheer openbare ruimte (BOR) en digitale structuur omgevingswet (DSO): probeer ook daar synergie met omgeving te zoeken: kan het goedkoper/efficiënter?

LVM

Algemeen

- Zijn er ook meevallers te verwachten? Antwoord: ontwikkeling gemeentefonds a.g.v. opgaande economische verwachtingen -> hogere rijksinkomsten -> hogere rijksuitgaven -> samen 'trap op trap af' hoger gemeentefonds. Afwachten Meicirculaire 2017 (verwachte publicatie eind mei/begin juni)
- Komt overeen met inbreng CDA
- Dekking komt wel goed
- Belastingen niet verhogen

VVD

Algemeen

- Veel onduidelijkheden; zaken nog nader uit te werken. Er zijn 14x PM-posten opgenomen en 12x 30's!
- Verkiezingen komen eraan
- Geen overhaaste beslissingen
- Suggesties voor college? Kunnen nog geen mening / reactie geven

Uitstekend woon-leefklimaat

- Accommodatie Wessem: themabijeenkomst 15/5 afwachten. Wel erg duur en dan bovendien alleen nog zicht op investeringslasten. Exploitatielasten nog onbekend

PWM

Algemeen

- Niet aanwezig bij themabijeenkomst dus geen reactie.

Afrondende conclusies portefeuillehouder Wilms:

- Fundament voor Kadernota 2018 en begroting 2018 ligt er
- PM's op weg naar de begroting nader invullen / concretiseren
- Er zijn geen posten/ambities vergeten

Deze conclusies werden gedeeld.

BIJLAGE II FINANCIËEL OVERZICHT GEÏNVENTARISEERDE CLAIMS KADERNOTA 2018

Bedragen x € 1.000	Investering		Claim structureel		Claim incidenteel	Onvermijdbaar Onontkoombaar Onuitstelbaar	Opmerking
	min	max	min	max			
Strategische visie							
Bestuurlijke samenwerking			PM	PM			
Uitstekend woon- en leefklimaat							
Belangrijkste topics:							
① Accommodaties Wessem	-1.000	-5.200	-28	-181			
② Motie leefbare kernen					-90		-30 incidenteel 2018-2019-2020
Overige items:							
Markt Wessem	-250	-250	-8	-8			
Vervanging kunstgras sportvelden	-275	-275	-28	-28		JA	-10 v.a. 2018; -27 v.a. 2021
Verbouwing CC De Spil	PM		PM	PM			
Actualisatie bomenbeleid					-35		
Natuurwaarden- en natuurmaatregelenkaart					-30		
Verordening hemelwater					PM		
Klimaatadaptatie					PM		
Sterke sociale structuur							
Belangrijkste topics:							
① Westrom			-357	-357		JA	
② 3 decentralisaties (wmo)			-	-			jaarrek 2016: incidenteel € 2,3 mln overschot
③ Verdeelsleutel SC MER Sociaal Domein			-78	-240		JA	
④ Uitvoeringskosten SC MER Sociaal Domein			-108	-108		JA	v.a. 2020
Overige items:							
Doorontwikkeling Gezondheidszorg GGD L-N			PM	PM			
Beschermde wonen en maatschappelijke opvang 2020			PM	PM			
JOGG					-45		3x € 15 k v.a. 1-10-2018
Gezondheidszorg statushouders			PM	PM			
Vitale regionale economie							
Belangrijkste topics:							
① Regionale economische ontwikkeling en samenwerking			-60	-60			bovenop bestaand budget van 35k
Overige items:							
Kansenkaart herstructurering					PM		
Blue Ports Limburg			-10	-10			
Versterking kernwinkelgebieden					PM		
Arbeidsmarktoptimalisatie					PM		
Stimuleren innovatie en ondernemerschap					PM		
Dynamisch vrijetijdsgebied							
Belangrijkste topics:							
① Vrije tijd en Programma T&R 2020					PM		
Overige items:							
Rivierpark Maasvallei fase 2			-10	-10			
Leerke Ven					PM		
Bestuur & Organisatie							
Belangrijkste topics:							
① Organisatie-ontwikkeling			-	-			structureel -476; 376 taakstellend; resterende 100 uit SD
② Informatiebeveiliging			-80	-80		JA	
③ Social media beleid					PM		
④ Representatiefunctie bestuur			-40	-60			
Overige items:							
RUD			-16	-16		JA	
Beheer openbare ruimte en BGT					-85	JA	
Digitale structuur Omgevingswet (DSO)					PM	JA	
Integraal Veiligheidsplan					-18		
Privacybeleid					PM	JA	
Nedgraphics in de cloud			PM	PM			
Dienstverlening					PM		
Budgettransitie bedrijfsvoering					PM		
E-facturen					PM	JA	
Raads-collegewedde			100	100		JA	
Totaal claims	-1.525	-5.725	-702	-1.038	-303		
Structurele begrotingsruimte	2018	2019	2020	2021			
	770	1.059	1.152	1.074			
Algemene reserve	9.130						
Essentreserve (na aftrek verplichtingen)	24.503						
Rekeningresultaat 2016	1.519						
Totaal incidentele ruimte	35.152						